

ZELENA DELA V VINOGRADU

Pletev je najbolj pomembna oblika vseh poletnih zelenih del in postaja tudi najbolj pomembno vinogradnikovo delo v vinogradu. Pletev je osnova ekonomični vinogradniški pridelavi s posledičnim zmanjševanjem stroškov pri večini letnih del v vinogradu. S pletvijo torej vplivamo na:

- povečano osvetlitev trte,
- pravilno prehrano,
- večjo zračnost,
- učinkovitejšo zaščito,
- **kvaliteto grozdja.**

Pletev je za vinogradnika vedno strošek, dolgoročno pa zagotavlja ekonomično pridelavo zdravega in kakovostnega grozdja.

Pletev trte razdelimo na tri stopnje, in sicer:

- pletev na starem lesu,
- pletev na glavi trte,
- pletev pregostih poganjkov na šparonih.

Trta spomladi požene več poganjkov, kot je potrebno za njen obstoj in prehrano grozdja. Zato mora vinogradnik opraviti zelena dela. Tako je uspešnejša zaščita vinske trte in z nižjimi stroški.

Ukrepi, s katerimi lahko neposredno usmerjamo razvoj in rast trte so: zimska rez, pletev, odstranjevanje grozdličev, prikrajševanje mladik, prirezovanje in speljevanje mladik med žice, odstranjevanje zalistnikov in vršičkanje.

PLETEV

Pletev je prvo najpomembnejšo opravilo po zimski rezi. Grozdje je bolj podvrženo gnitju in tudi oploditev je slabša. Trto plejemo, takoj, ko na poganjkih opazimo kabernike. Pletev moramo končati vsaj deset dni pred cvetenjem.

Pri pletvi bomo odstranili:

- vse jalovke na starem lesu, kolikor jih ne bomo uporabili kot nadomestni reznik ali za pomladitev trsa in kordonov ali krakov.
- nerodne mladike na šparonih, ki so zbrstele iz sobrstov.
- nerodne mladike na reznikih in čepih, razen tistih, ki jih bomo potrebovali pri rezi spomladi.
- vse drobne in slabo razvite mladike na deblu in kordonu, ki so zbrstele iz spečih očes, razen tistih, ki jih bomo pri naslednji rezi potrebovali za pomladitev trte.
- pri mlajših vinogradih pa tudi mladike, ki imajo grozd, če opazimo, da so trsi preobremenjeni.

PRIKRAJŠEVANJE MLADIK

Rodne mladike prikrajšujemo:

- če so mladike preveč bujne in bi zlasti pri etažnih vzgojnih oblikah spodnje mladike zasenčevale zgornje
- pri vzgojnih oblikah, kjer režemo le čepe, reznike in daljše reznike
- pri vzgoji mladega debla, kjer mladike uporabljamo za debelitev debla
- pri srednje visokih vzgojnih oblikah, kjer prikrajševanje rodnih

mladik vpliva na bujnejšo rast drugih v rasti zaostalih poganjkov
- na rezervnih čepih ali reznikih na starem lesu

Rodne mladike prikrajšujemo pred cvetenjem pri sortah, ki se po cvetenju rade osipajo, pri drugih pa po oploditvi. Mladikam porežemo vršičke med petim in sedmim listom nad zadnjim kabernikom. Zavedati se moramo, da prikrajševanje mladik zmanjšuje listno površino in poslabša prehrano, zato prikrajšujemo mladike tistih trsov pri katerih je to nujno.

POVEZOVANJE MLADJA IN SPRAVILO MLADIK MED ŽICE

V vinogradih povežemo mladike čimprej in ko že zrastejo, jih po potrebi in sproti privezujemo. Vsakemu listu moramo pustiti čim več zraka in sonca. V vinogradih z žično oporo spravimo mladike med žice, da jih veter ne polomi. Za vezanje uporabljamo rafijo, slamo in tudi vrbovec ali beko, pa tudi plastična veziva.

ODSTRANJEVANJE ZALISTNIKOV

Zalistnike odstranjujemo:

- pri nizkih vzgojnih oblikah
- pri sortah, ki poženejo veliko močnih zalistnikov
- pri sortah, ki delajo gost trs in močno senčijo grozdje
- v vinogradih z ozkimi medvrstnimi razdaljami.

Zalistnike odstranimo takoj, ko se pojavijo. Slabo rastoče zalistnike popolnoma oplejemo, močno rastoče pa piniciramo na en list, da ne poškodujemo zimskega očesa. Pri visokih vzgojnih oblikah in pri večjih medvrstnih razdaljah odstranjevanje ni tako pomembno kot pri nižjih vzgojnih oblikah in ozkih medvrstnih razdaljah. Zalistnike odstranjujemo navadno pri vsakem spraviu mladik med žico.

VRŠIČKANJE

Vršičkamo, ko preneha močna rast mladik (avgusta). Prezgodnje vršičkanje zakasni dozorevanje grozdja in vpliva na močnejšo rast zalistnikov ali celo na zvrstitev zimskih očes na nedozoreli mladiki. V kolikor na vršičkani mladiki poženejo močni zalistniki, jih piniciramo na dva lista. Na območjih, kjer je **pogosta toča**, z vršičkanjem počakamo do konca avgusta ali pa sploh na vršičkamo. Mladike vršičkamo 30 do 50 cm nad najvišjim parom žic. Na višino vršičkanja vplivajo tudi vremenske razmere. V suhih letinah vršičkamo bolj v živo, v normalnih letinah pa bolj na dolgo. Vršičkanje je obvezno pri nižjih vzgojnih oblikah in ozkih medvrstnih razdaljah in pri **bujnih sortah**.

Zalistnike odstranimo takoj, ko se pojavijo. Slabo rastoče zalistnike popolnoma oplejemo, močno rastoče pa piniciramo na en list, da ne poškodujemo zimskega očesa. Pri visokih vzgojnih oblikah in pri večjih medvrstnih razdaljah odstranjevanje ni tako pomembno kot pri nižjih vzgojnih oblikah in ozkih medvrstnih razdaljah. Zalistnike odstranjujemo navadno pri vsakem spravilu mladik med žico. Torej če povzamem:

spomladi najprej odstranimo poganjke, kateri rastejo iz krone glave (starega lesa), spodnjega dela guyota (šparona) in dvojne poganjke, če poganjajo iz enega brsta. Posebej pozorni moramo biti tudi pri čiščenju debel.

V naslednji fazi odstranimo vse mladice, katere so krajše. Če imamo več krajših mladice, pomeni da smo pri zimski rezi pustili predolg šparon in trta ni sposobna prehraniti le-teh; tako pazimo, da pri zimski rezi pustimo krajše šparone. V primeru, da opazimo po celotnem vinogradu, ali v določenih delih vinogradu slabšo rast mladice, obvezno opravimo analizo tal, saj je v veliki verjetnosti primanjkljaj hranil v tleh. Optimalno želimo, da je na šparonu od 8 – 12 mladice (odvisno od sorte in bujnosti trt). Pletev zalistnikov opravimo ko se pojavijo, saj takrat še jih lahko z lahkoto odstranimo, pri večjih zalistnikih priporočamo uporabo vinogradniških škarij, da ne poškodujemo mladice ali pa se

poslužujemo odtrgavanju za prvim listom zalistnika. Pletev zalistnikov opravimo v coni kabrnikov, druge jih pustimo, saj mlado listje pridela več hrane kot *starejše listje*, pri mladih trtah pa zalistnike odstranimo do višine debla ali do osnovne žice, višje pa pinciramo.

Pri vršičkanju se izogibajte ostremu odstranjevanju vrhov, saj lahko s prevelikim posegom osiromašimo trto. Naslednje vršičkanje bomo načeloma opravili v dozorevanju jagod. V dozorevanju jagod močno poženejo tudi zalistniki, kateri so veliki porabniki hrane in lahko znižajo kakovost grozdja, saj se asimilati premikajo iz grozdja v zalistnike. V fazi intenzivnega razvoja jagod, je zelo pomembno odstranjevanje listov v coni grozdja (defoliacija). Z defoliacijo preprečimo razvoj botritisa in oidija na grozdju. Pozorni moramo biti, da defoliacijo opravimo zgodaj, takoj po cvetenju ali pa v fazi zorenja, ko dnevne temperature več ne presegajo 30 °C, saj lahko nepravilna defoliacija povzroči sončni ožig. Če bi se odločili za defoliacijo v vmesni fazi, je velika možnost sončnih ožigov(občutljiva sorta RR), zato listje odstranjujemo postopoma, saj tako trte ne izpostavimo prevelikemu stresu. V bujnih vinogradih odstranimo približno 30 – 40 % zelene mase (listje, zalistniki). Pozorni moramo biti tudi na zahteve sorte. Tako npr. sauvignona ne izpostavljamu soncu, saj izgubimo aromo, v nasprotnem primeru pa muškatne sorte nekoliko bolj odpremo. Poslužujemo se lahko tudi odstranjevanju grozdja. Odstranjevanje grozdja začnemo s pletvijo, z redčenjem kabrnikov na mladikah in se konča jeseni približno tri tedne pred zrelostjo. Pri redčenju moramo upoštevati, tudi na osip, saj so nekatere sorte bolj nagnjene in pri teh načeloma dodatno ne odstranjujemo grozdičev. Pri grozdju, namenjenemu za mešana vina (zvrsti), odstranjujemo manj grozdja, kot za vrhunska buteljčna vina, saj si pri zvrsteh želimo manj alkohola.

Želim dobro letino. Zdravo grozdje – vrhunsko vino.